

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. K splneniu podmienok individuálne dojednanej rozhodcovskej zmluvy so spotrebiteľom**
Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoE/135/2015 zo dňa 17. 12. 2015
- 2. K omylu v súvislosti s trestným činom krádeže a neoprávneným používaním cudzieho motorového vozidla**
Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/138/2015 zo dňa 19. 1. 2016
- 3. K uzatvoreniu zmluvy na dobu určitú neurčitého trvania**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo/49/2012 zo dňa 29. 4. 2014
- 4. K podmienenému súhlasu žalobcu s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania**
Uznesenie Mestského súdu v Prahe sp. zn. 91Co 188/2015 zo dňa 30. 7. 2015
- 5. K materiálnym podmienkam pre vydanie rozsudku pre zmeškanie**
Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 3143/15 zo dňa 23. 2. 2016
- 6. Podmienky pre oslobodenie obete trestnej činnosti od súdnych poplatkov**
Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 3076/2014 zo dňa 27. 11. 2014
- 7. K začiatku plynutia premlčacej doby nároku na náhradu škody na zdraví**
Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 2946/13 zo dňa 28. 1. 2016
- 8. Porušenie zásady rovného zaobchádzania so zamestnancami pri určení odmeny za prácu**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 3976/2013 zo dňa 6. 8. 2015
- 9. Neunesenie dôkazného bremena v súvislosti s naplnením podmienky zodpovednosti dedičov za dlh poručiteľa**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 146/2015 zo dňa 26. 11. 2015
- 10. Nepripustná porovnávacía reklama pri porovnávaní cien výrobkov v rôznych časových obdobiach**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 2000/2013 zo dňa 22. 10. 2014
- 11. K nerozlučnému spoločenstvu dedičov ako účastníkov konania**
Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/48/2014 zo dňa 21. 12. 2015
- 12. Nepriemeraná dĺžka trestného konania, v ktorom sa obžalovaný vzdal práva odvolania**
Rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 4139/2013 zo dňa 17. 12. 2014
- 13. K prechodu aktívnej legitímácie na nového správcu bytového domu v konaní o vymáhaní nedoplatkov**
Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 278/2014 zo dňa 4. 11. 2015
- 14. Výpoveď príslušníka polície k spáchanému priestupku na úseku cestnej premávky vs. navrhovanie vykonania ďalších dôkazov**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Sžd 11/2014 zo dňa 27. 10. 2015
- 15. K zníženiu náhrady trov právneho zastúpenia v súvislosti s podávaním tzv. formulárových žalôb**
Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/152/2015 zo dňa 28. 5. 2015

1. K splneniu podmienok individuálne dojednanej rozhodcovskej zmluvy so spotrebiteľom

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoE/135/2015 zo dňa 17. 12. 2015

Anotácia:

Krajský súd Banská Bystrica v predkladanom rozhodnutí bližšie špecifikuje podmienky pre dojednanie tzv. neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predmetné ustanovenie totiž vyžaduje, aby tzv. neprijateľné podmienky [medzi ktoré v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka patrí aj dojednanie o rozhodcovskej doložke] boli so spotrebiteľom aj individuálne dojednané, a to v zmysle ustanovenia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Krajský súd v Banskej Bystrici doterajšiu judikatúru ohľadom tzv. individuálneho dojednania rozhodcovských zmlúv upresnil, keď uzavrel, že ani predloženie rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste papiera neznamena, že rozhodcovská zmluva bola dojednaná individuálne. Na druhej strane nie je rozhodujúce, či rozhodcovská zmluva má tzv. formulárový charakter, pretože návrh na uzatvorenie zmluvy v podstate vždy pripravuje jedna z budúcich zmluvných strán. Podstatné je, aby bolo spotrebiteľovi umožnené rozhodnúť sa, či rozhodcovskú zmluvu uzatvorí alebo nie, aby jej uzatvorenie nepodmieňovalo uzatvorenie inej zmluvy a aby bol spotrebiteľ pred jej uzatvorením poučený, čo rozhodnutie v rozhodcovskom konaní znamená.

Právna veta:

Zo samotnej skutočnosti, že oprávnený predložil povinnej na podpis predpripravenú rozhodcovskú zmluvu na samostatnom liste papiera nemožno vyvodiť záver, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, ale ani záver, že individuálne dojednaná bola. Podstatné totiž je to, či uzavretie rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola naformulovaná jednou zmluvnou stranou, je alebo nie je výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Aplikujúci uvedené závery na prejednávaný prípad je potrebné vysloviť, že dojednanie zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu by malo charakter individuálnej zmluvnej podmienky vtedy, ak by oprávnený predložil povinnej návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takej podobe, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinná mala možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní bez toho, aby tým zmarila uzavretie Zmluvy o revolvingovom úvere, a ďalej že povinnej boli poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana spotrebiteľa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 53 ods. 1, 2, 4 písm. r)

2. K omylu v súvislosti s trestným činom krádeže a neoprávneným používaním cudzieho motorového vozidla

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/138/2015 zo dňa 19. 1. 2016

Anotácia:

Krajský súd v Banskej Bystrici predkladaným rozhodnutím zrušil rozsudok Okresného súdu Brezno, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným z prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla na tom skutkovom základe, že pod vplyvom alkoholu disponoval s motocyklom, ktorého vlastníkom bol niekto iný; činil tak však v domnienke, že ide o jeho vlastný motocykel. Následne si uvedomil, motocykel nie je jeho a po určitom čase, ktorý potreboval na zabezpečenie príviesného vozíka za účelom prepravy motocykla, predmetný motocykel vrátil na pôvodné miesto.

Krajský súd v Banskej Bystrici s právnou kvalifikáciou skutku, ktorú prijal Okresný súd v Brezne, nesúhlasil. Poukázal na skutočnosť, že obžalovaný (ktorý bol v rozhodnej dobe navyše pod vplyvom alkoholu) sa podľa skutkových zistení skutočne domnieval, že disponuje so svojím vlastným motocyklom. Z jeho ďalšieho správania následne jednoznačne vyplynulo, že keď si uvedomil, že motocykel nie je jeho, chcel tento vrátiť. Z takto zisteného skutkového stavu je podľa Krajského súdu Banská Bystrica zjavné, že absentoval úmysel obžalovaného, ktorý je potrebný aj pre kvalifikáciu skutku ako krádeže, aj pre kvalifikáciu skutku ako neoprávneného používania motorového vozidla; súd teda uzavrel, že skutok obžalovaného nie je trestným činom.

Právna veta:

Omylom sa rozumie nesúlad páchatelovho vnímania alebo predstáv so skutočnosťou. Omyl sa môže týkať aj okolností skutkových (napr. mylná predstava páchatela o tom, že vec je jeho a nakladá s ňou ako s vlastnou). Trestný čin krádeže a trestný čin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla sú úmyselné trestné činy. Páchatel si musí byť vedomý skutočnosťou spadajúcich pod zákonné znaky spomínaných trestných činov. Pokiaľ páchatel nevedel o nejakej skutočnosti požadovanej na naplnenie znakov uvedených trestných činov (tzv. negatívny skutkový omyl – nevedel, že motocykel nie je jeho), je tým vylúčená jeho vedomosť a teda aj zodpovednosť za úmyselný trestný čin.

Právna oblasť: Trestné právo

Právny inštitút: Omyl, Trestný čin

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 300/2005 Z. z. – § 212, § 216

pre ČR: 40/2009 Sb. – § 18, § 205, § 207

3. K uzatvoreniu zmluvy na dobu určitú neurčitého trvania

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo/49/2012 zo dňa 29. 4. 2014

Anotácia:

V predkladanom rozhodnutí Najvyšší súd SR posudzoval zmluvu o dôchodku, v ktorej bolo dojednané, že žalovaná bude žalobkyni doživotne poskytovať dôchodok. Žalovaná zmluvu o dôchodku na základe ustanovenia § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka vypovedala s tým, že ide o zmluvu uzatvorenú na dobu neurčitú. Žalobkyňa sa následne obrátila na súd so žalobou o plnenie zo zmluvy s tým, že zmluvu nebolo možné vypovedať, pretože bola uzatvorená na dobu určitú. Okresný súd dal žalobkyni za pravdu. Krajský súd však rozhodnutie Okresného súdu zmenil a uzavrel, že nemožno uzatvoriť „zmluvu na dobu určitú neurčitého trvania“, ale len zmluvu na dobu určitú alebo neurčitú. Zmluva o dôchodku bola následne súdom vyhodnotená ako zmluva uzatvorená na dobu neurčitú a súd tak rozhodol, že ju bolo možné vypovedať podľa ustanovenia § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Najvyšší súd SR rozhodnutie Krajského súdu zrušil a poučil ho, že zmluvu na dobu určitú neurčitého trvania je možné uzatvoriť. Typickým príkladom takej zmluvy je práve zmluva o dôchodku, v ktorej takto stanovenú dobu účinnosti predpokladá aj samotné ustanovenie § 842 Občianskeho zákonníka. Dobu trvania účinnosti právneho úkonu na dobu určitú neurčitého trvania výstižne popisuje aj známa rímskoprávna fráza pre určenie času *dies certus an, incertus quando (deň určite nastane, ale nevie sa kedy)*.

Právna veta:

Dočasnosť právneho vzťahu založeného zmluvou o dôchodku vyplýva už zo samotnej povahy zmluvy a zo zákonnej dikcie tejto zmluvy, že zakladá právo na vyplácanie dôchodku doživotne alebo po určenú dobu neurčitého trvania. Uplynutím tejto doby zaniká celý záväzkovo-právny vzťah.

Zákon teda pozitívnym spôsobom priamo vymedzuje dobu platnosti zmluvy o dôchodku. Z uvedeného je zrejmé, že zmluva o dôchodku má presne vymedzený časový úsek svojej platnosti s presne určeným koncom, avšak neurčitého trvania. Záver odvolacieho súdu, že Občiansky zákonník definuje zmluvy uzatvorené len na dobu určitú a neurčitú je síce správny, avšak nemožno súhlasiť s tým, že zmluvu nemožno uzatvoriť na dobu určitú neurčitého trvania. Uvedený záver celkom zjavne vyvracia už samotné znenie § 842 Občianskeho zákonníka. Pojmovým znakom zmluvy o dôchodku je práve neurčitost trvania doby, počas ktorej právo na vyplácanie dôchodku trvá v tom zmysle, že účastníci vzťahu nevedia určiť konkrétnu dĺžku trvania ich záväzku.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Zmluva o dôchodku, výpoveď zmluvy, zmluva na dobu určitú

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 842, § 582 ods. 1
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 842, § 582 odst. 1 (do 31. 12. 2013)
89/2012 Sb. – § 2701, § 2370 (od 1. 1. 2014)

4. K podmienenému súhlasu žalobcu s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania

Uznesenie Mestského súdu v Prahe sp. zn. 91Co 188/2015 zo dňa 30. 7. 2015

Anotácia:

Mestský súd v Prahe v predkladanom rozhodnutí reaguje na praktiky nižších súdov, ktoré sa opakovane uchýlili k využitiu udelenia súhlasu s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 115a Občianskeho súdneho poriadku na to, aby si zjednodušili postup v konaní a podané žaloby po udelení súhlasu zamietali bez riadneho splnenia poučovacej povinnosti. Žalobcovia sa začali proti týmto praktikám postupne brániť tak, že súhlas s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania písomne udeľovali len pod podmienkou, že súd podanej žalobe vyhovie.

Mestský súd v Prahe v rozhodnutí upozorňuje, že udelenie podmieneného súhlasu s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania nie je prípustné a súdy by k nemu nemali prihliadať. Mestský súd v Prahe však v uvedenej súvislosti zároveň poukazuje na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu ČR (rozhodnutia vydané pod sp. zn. 25 Cdo 773/2006 alebo 21 Cdo 1696/2005), podľa ktorej nižšie súdy nesmú využívať inštitút rozhodnutia veci bez nariadenia pojednávania, pokiaľ sa domnievajú, že účastníci konania (resp. od 1. 7. 2016 strany sporu) neuniesli bremeno tvrdenia alebo dôkazné bremeno.

Právna veta:

Na súhlas žalobcu s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania podľa § 115a OSP, ktorý je podmienený vyhovením žalobe sa neprihliada a hľadí sa naň, ako by nebol daný.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné, Občianske právo procesné

Právny inštitút: Nerozlučné spoločenstvo účastníkov konania, solidárny záväzok

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 99/1963 Zb. – § 41 ods. 2, § 115a (do 30. 6. 2016)
160/2015 Z. z. – § 177 ods. 2 písm. b), § 124 ods. 1 (od 1. 7. 2016)
pre ČR: 99/1963 Sb. – § 41 odst. 2, § 115a

5. K materiálnym podmienkam pre vydanie rozsudku pre zmeškanie

Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 3143/15 zo dňa 23. 2. 2016

Anotácia:

Ústavný súd ČR sa v predkladanom rozhodnutí zaoberá materiálnymi podmienkami pre vydanie rozsudku pre zmeškanie. V odôvodnení rozhodnutia všeobecné sudy upozorňuje, že z ústavnoprávneho hľadiska nebude pre vydanie rozsudku postačovať splnenie formálnych podmienok, ktoré sú zakotvené v príslušnom procesnom predpise. Dôležité je aj splnenie podmienok materiálnych, v rámci ktorých je potrebné posúdiť predovšetkým to, ako veľmi bol žalovaný aktívny či neaktívny v priebehu konania pred vydaním rozsudku pre zmeškanie a či okolnosti skutočne svedčia o tom, že by žalovaný splnením podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie chcel vytvárať prekážky pre rýchle rozhodnutie vo veci.

Ústavný súd v posudzovanom rozhodnutí prijal názor, že vydanie rozsudku pre zmeškanie v prípade konania, ktoré prebiehalo už tri roky, pojednávanie bolo opakované odročené za účelom dosiahnutia mimosúdnej dohody strán, súd vedel, že zdravotný stav právneho zástupcu žalovaného je dlhodobo nepriaznivý a tento sa navyše z pojednávania včas ospravedlnil (hoci ospravedlneniu chýbali podstatné náležitosti), nebolo v súlade so základným právom žalovaného na spravodlivý proces.

Právna veta:

Kontumačný rozsudok je nástroj pre dosiahnutie efektívnejšieho a rýchlejšieho rozhodovania sporov. Ide predovšetkým o procesno-sankčný nástroj chrániaci „poctivého žalobcu“ pred „nepoctivým žalovaným“, ktorý nemá záujem o aktívnu účasť na konaní – často v snahe oddialiť konečné rozhodnutie; je možné ho však použiť až vtedy, ak jeho použitie zodpovedá vzhľadom na ostatné okolnosti prípadu požiadavkám vyplývajúcim zo všeobecných zásad civilného procesu. Pri zvažovaní vydania kontumačného rozsudku je nevyhnutné rešpektovať nielen kritériá, ktoré pre jeho použitie stanoví zákon, ale tiež základné procesné práva účastníkov konania. V konaní, v priebehu ktorého sú obe strany aktívne, so súdmi aj medzi sebou komunikujú, nie je namieste po troch rokoch od začatia sporu vydať kontumačný rozsudok, a to tým skôr nie v situácii, v ktorej sa zástupca žalovaného pokúsil svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlniť, aj keď nedostatočným spôsobom.

Právna oblasť: Občianske právo procesné

Právny inštitút: Rozsudok pre zmeškanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 99/1963 Zb. – § 153b (do 30. 6. 2016)
160/2015 Z. z. – § 274 (od 1. 7. 2016)
pre ČR: 99/1963 Sb. – § 153b

6. Podmienky pre oslobodenie obete trestnej činnosti od súdnych poplatkov

Uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 3076/2014 zo dňa 27. 11. 2014

Rozhodnutie obsahuje výklad § 138 ods. 1 českého Občianskeho súdneho poriadku, ktorý vo svojej časti vyžadujúcej naplnenie podmienky existencie obzvlášť závažných dôvodov pre úplné oslobodenie od súdnych poplatkov je právnou normou s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, teda normou, ktorej hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom, ale ktorá tak prenecháva súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či je splnená podmienka obzvlášť závažných dôvodov, je teda nutné vždy vychádzať z okolností konkrétneho prípadu v ich súhrne a je na súde, aby uvážil všetky rozhodné okolnosti prípadu v ich vzájomnej súvislosti. Podstatnou okolnosťou bude síce spravidla tiež skutočnosť, že sa účastník dostal do nepriaznivej finančnej situácie v dôsledku choroby či ako obeť trestného činu, avšak tieto okolnosti neznamenajú bez ďalšieho (samy osebe) naplnenie podmienky obzvlášť závažných dôvodov a v konkrétnom prípade musia pristúpiť ďalšie okolnosti, ktoré svedčia v prospech záveru, že účastník nie je objektívne schopný zaplatiť súdny poplatok ani sčasti. Rozhodnutie ďalej upozorňuje, že v ČR s účinnosťou od 1. 9. 2011 (zákon č. 218/2011 Sb.) bola sprísnená možnosť získať plné oslobodenie od súdnych poplatkov tým, že je stanovená podmienka existencie obzvlášť závažných dôvodov. Pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v plnom rozsahu tak musí na strane účastníka s ohľadom na jeho pomery existovať objektívna neschopnosť splniť poplatkovú povinnosť (logicky ide o neschopnosť splniť poplatkovú povinnosť v plnej výške, iba čiastočná neschopnosť nestačí), musia tu byť obzvlášť závažné dôvody a zároveň nesmie ísť o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Zásadou je teda čiastočné oslobodenie od súdneho poplatku a plné oslobodenie je iba výnimkou z tejto zásady. Je tým posilnená regulatívna funkcia súdnych poplatkov a posilňovaná zodpovednosť účastníkov konania za uvážlivé a zmysluplné uplatňovanie či bránenie ich skutočných, a nie iba domnelých práv (k tomu porovnaj: Vojtek, P.: Výběr rozhodnutí z oblasti civilněprávní, Soudní rozhledy, 2015, č. 9, str. 319 – 320).

Rozhodnutie bolo schválené na publikáciu v českej Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, kde bolo uverejnené pod Rc 31/2015).

Právna oblasť: Občianske právo procesné

Právny inštitút: Civilné konanie – súdne poplatky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 99/1963 Zb. – § 138 ods. 1
pre ČR: 99/1963 Sb. – § 138 odst. 1

7. K začiatku plynutia premlčacej doby nároku na náhradu škody na zdraví

Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 2946/13 zo dňa 28. 1. 2016

Anotácia:

Ústavný súd ČR sa v predkladanom rozhodnutí vyjadruje k interpretácii ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka z hľadiska plynutia premlčacej doby nároku na náhradu škody na zdraví.

Ustanovenie § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka stanovuje, že právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Z citovaného znenia predmetného ustanovenia vyplýva, že aby mohla začať plynúť premlčacia doba, musí mať poškodený v prvom rade vedomosť o tom, že škoda vznikla. Judikatúra všeobecných súdov sa doposiaľ zhodla na tom, že poškodený na zdraví má vedomosť o vzniku škody v okamihu, keď sa dozvie, že sa jeho zdravotný stav ustálil, resp. stabilizoval na určitú úroveň.

Podľa názoru Ústavného súdu ČR je však uvedený výklad ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nároku na náhradu škody na zdraví z ústavného hľadiska neprípustne zužujúci; je totiž v rozpore s požiadavkou na účinnú ochranu poškodeného. Podmienka začiatku plynutia premlčacej doby nároku na náhradu škody na zdraví spočívajúca vo vedomosti poškodeného o vzniknutej škode teda okrem vedomosti o ustálenom zdravotnom stave zahŕňa aj vedomosť poškodeného o všetkých ďalších predpokladoch, ktoré poškodený nevyhnutne potrebuje pre možnosť uplatnenia nároku na náhradu škody v občianskom súdnom konaní. Napríklad v prípade posudzovanom Ústavným súdom sa poškodený dozvedel o nesprávnom lekárskom postupe, ktorý mal viesť k vzniku škody na zdraví až zo znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný až so značným časovým odstupom od okamihu stabilizácie jeho zdravotného stavu.

Právna veta:

Pokiaľ ide o premlčanie nároku na náhradu škody, ustanovenie § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka stanovuje, že právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá (subjektívna premlčacia doba).

Jednou z podmienok úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody na zdraví je predpoklad, že došlo zo strany zdravotníckeho zariadenia k porušeniu právnej povinnosti, resp. k tomu, že zdravotnícky pracovník porušil svoju povinnosť poskytovať zdravotnú starostlivosť v zmysle *de lege artis medicinae*. Ďalej musí byť preukázaná existencia kauzálneho nexusu medzi protiprávnym konaním a vzniknutým škodlivým následkom. Už z toho vyplýva logický predpoklad, že slovné spojenie „vedomosť o vzniknutej škode“ nezahŕňa vždy len informáciu o ustálenom zdravotnom stave, resp. jeho stabilizácii, ako sa v aktuálne posudzovanej veci príliš reštriktívne vyjadrili všeobecné súdy, ale obsahuje tiež všetky ďalšie predpoklady pre možnosť uplatnenia nároku v občianskom súdnom konaní. Bez týchto čiastkových vedomostí by totiž v tejto veci poškodený vôbec nemohol nárok v súdnom konaní uplatniť. Situácia je tu odlišná od prípadov, keď je príčina poškodenia zdravia známa poškodenému bezprostredne, ako je tomu často napríklad u následkov dopravných nehôd.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Premlčanie, náhrada škody, škoda na zdraví

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 106 ods. 1
pre ČR: 40/1964 Zb. – § 106 odst. 1 (do 31. 12. 2013)
89/2012 Sb. – § 620 (od 1. 1. 2014)

8. Porušenie zásady rovnakého zaobchádzania so zamestnancami pri určení odmeny za prácu

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 3976/2013 zo dňa 6. 8. 2015

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vysvetľuje právne nároky zamestnanca, ak pri stanovení alebo dohodnutí odmeny za prácu bolo postupované v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania so zamestnancami a dospieva k záveru, že v takýchto prípadoch ide o porušenie právnej povinnosti zamestnávateľa, ktoré zakladá nárok zamestnanca na náhradu škody.

Rozhodnutie bolo na decembrovom zasadaní občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky schválené na uverejnenie v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk. Proti rozhodnutiu bola podaná ústavná sťažnosť, ktorú Ústavný súd Českej republiky odmietol uznesením zo dňa 5. 1. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3150/2015.

Právna veta:

Ak zamestnávateľ bez vecných dôvodov zamestnancovi stanoví, že s ním dohodne odmenu za prácu, ktorá je v porovnaní s ostatnými zamestnancami vykonávajúcimi rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, ide o porušenie právnej povinnosti; zamestnanec, ktorý bol nerovným zaobchádzaním postihnutý, má právo domáhať sa náhrady takto vzniknutej ujmy podľa § 265 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb. (v SR pozri § 192 ods. 2 z. č. 311/2001 Z. z.)

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Náhrada škody – náhrady v pracovnom práve

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 311/2001 Z. z. – § 192 ods. 2
pre ČR: 262/2006 Sb. – § 109 odst. 1, 3, 4, § 110, § 263, § 265 odst. 2

9. Neunesenie dôkazného bremena v súvislosti s naplnením podmienky zodpovednosti dedičov za dlh poručiteľa

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 146/2015 zo dňa 26. 11. 2015

Anotácia:

Žalobkyňa podľa obsahu dovolania vytýkala odvolaciemu súdu predovšetkým nesprávnosť jeho právneho záveru [§ 241 ods. 2 písm. c) OSP] v otázke neunesenia jej dôkazného bremena v súvislosti s naplnením hmotnoprávnej podmienky zodpovednosti žalovaného za poručiteľove dlhy podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo odôvodňovala tým, že žalovaný v priebehu konania tvrdil len neexistenciu záväzku poručiteľa vo výške 1500 eur ako takého a netvrdil, že za záväzok nezodpovedá podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Preto nemala dôvod vyvracať obranu žalovaného a navrhovať doplnenie dokazovania na zistenie skutočnej hodnoty majetku zahrnutého do dedičstva.

Právna veta:

Občiansky zákonník vychádza pri úprave zodpovednosti dedičov podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka zo zásady zodpovednosti v rozsahu ceny zdedeného majetku a nie zo zásady zodpovednosti výlučne zdedeným majetkom. Z toho vyplýva, že dedič zodpovedá za poručiteľove dlhy aj svojim vlastným majetkom, príp. aj príjmom z práce za situácie, ak majetkové hodnoty zanechané poručiteľom nie sú speňažiteľné. Obmedzenie zodpovednosti za dlhy poručiteľa nie je závislé od dôkazných prostriedkov, ktoré boli použité v dedičskom konaní pri súpise aktív a pasív a pri určení všeobecnej ceny majetku, výšky dlhov a čistej hodnoty dedičstva. Ako správne uviedol aj odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, súd v konaní začatom na návrh veriteľa proti dedičom o splnenie poručiteľovho dlhu, nie je viazaný cenou zistenou v dedičskom konaní. Otázku ceny zdedeného majetku posudzuje súd v tomto konaní samostatne a veriteľ môže dokazovať, že stav dedičstva je pre neho priaznivejší, že jednotlivé veci majú vyššiu cenu, než je uvedená v súpise aktív, čo sa premietne aj do všeobecnej a čistej hodnoty dedičstva. Keďže žalobkyňa nebola účastníčkou dedičského konania, osvedčenie o dedičstve, v ktorom bola určená všeobecná a čistá hodnota dedičstva, nepredstavovalo vo vzťahu k nej prekážku res iudicata. Preto jej nič nebránilo, aby v tomto súdnom konaní namietala správnosť súpisu poručiteľovho majetku vrátane jeho ceny (aby navrhovala vykonať dokazovanie na tieto skutočnosti) a v prípade preukázania vyššej hodnoty čistého dedičstva domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky z takto určenej hodnoty dedičstva.

Pokiaľ žalobkyňa v dôvodoch dovolania poukazovala na to, že nemala dôvod navrhnúť doplnenie dokazovania na zistenie skutočnej ceny majetku zahrnutého do dedičstva vzhľadom na obranu žalovaného, dovolací súd poznamenáva, že bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno na preukázanie opodstatnenosti uplatneného nároku a zodpovednosti žalovaného za dlh poručiteľa zaťažovalo v tomto konaní žalobkyňu a nezáviselo od obrany žalovaného, ktorý mohol obmedziť svoju obranu výlučne na skutočnosti v konaní tvrdené a preukazované. Dovolací súd poznamenáva, že nemal pochybnosti o tom, že žalobkyňa poskytla poručiteľovi pôžičku, v konaní však nebola preukázaná zodpovednosť žalovaného za tento dlh v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka (existencia dostatočného majetku nadobudnutého v dedičskom konaní).

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Dedenie – prechod dlhov, dokazovanie – dôkazná povinnosť

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 470 ods. 1, 99/1963 Zb. – § 120 ods. 1

10. Neprípustná porovnávací reklama pri porovnávaní cien výrobkov v rôznych časových obdobiach

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 2000/2013 zo dňa 22. 10. 2014

Anotácia:

Obe účastníčky sa zaoberali predajom tzv. zelených potravín (najmä produktmi zeleného jačmeňa a chlorelly) a žalovaná v tomto priamom konkurenčnom vzťahu v rozpore s dobrými mravmi súťaže uskutočnila a prezentovala nepravdivé a klamlivé porovnanie svojich výrobkov s výrobkami iných výrobcov (aj s výrobkami žalobkyne). Toto konanie bolo spôsobilé prívodiť ujmu spočívajúcu v poškodení dobrej povesti žalobkyne, strate rozlišovacej spôsobilosti jej produktu a strate prestíže. Podľa záveru dovolacieho súdu bola žalovaná vedená snahou klamať spotrebiteľa, pretože v porovnávacích tabuľkách cien uviedla porovnávané dáta tak, že jednoznačne vyšli v jej prospech a spotrebiteľia sa tak mohli mylne domnievať, že porovnávané ceny, aj keď uvedené k rozdielnym dátumom, sú cenami stále aktuálnymi a je možné ich objektívne porovnanie.

Rozhodnutie bolo občianskoprávnym a obchodnoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu ČR schválené na publikáciu v českej Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, kde bolo uverejnené pod č. Rc 38/2015.

Právna veta:

Skutková podstata neprípustnej porovnávací reklamy v zmysle § 50a zákona č. 513/1991 Sb. (platného v ČR, v SR pozri § 44 ods. 1, § 45 z. č. 513/1991 Zb.) je naplnená aj porovnávaním kúpnych cien výrobkov jedného súťažiteľa s kúpnyimi cenami výrobkov druhého súťažiteľa v rôznych časových obdobiach.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Nekalá súťaž

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 513/1991 Zb. – § 44 ods. 1, § 45
pre ČR: 513/1991 Sb. – § 50a

11. K nerozlučnému spoločenstvu dedičov ako účastníkov konania

Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/48/2014 zo dňa 21. 12. 2015

Anotácia:

Krajský súd Trnava posudzoval skutkovú situáciu, v ktorej na miesto pôvodnej žalobkyne v konaní o určení neplatnosti zmluvy o pôžičke a o určení neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam nastúpili dedičia žalobkyne. Všetci dedičia sa po zákonom poučení o možnosti odmietnuť dedičstvo vyjadrili, že dedičstvo prijímajú a následne uzatvorili dohodu o vyporiadaní dedičstva. Nehnuteľnosti, ktorých sa týkali predmetné zmluvy, o ktorých neplatnosti bolo v konaní rozhodované, sa na základe dohody o vyporiadaní dedičstva stali výlučným vlastníctvom jediného z dedičov. Ostatní dedičia súdu oznámili, že na podanej žalobe netrujú a Okresný súd Trnava následne konal len s dedičom, ktorý sa stal vlastníkom predmetných nehnuteľností.

Krajský súd Trnava však Okresnému súdu Trnava vytkol, že v konaní nepostupoval správne, pretože pokiaľ sa právnymi nástupcami pôvodnej žalobkyne stali všetci dedičia, ktorí dedičstvo neodmietli, mal v prípade, že by ktorýkoľvek z nich chcel v konaní pokračovať, konať voči všetkým týmto dedičom. Univerzálni právni nástupcovia žalobkyne ako poručiťky totiž tvoria nerozlučné spoločenstvo, pre ktoré platí ustanovenie § 91 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (t. j. po nadobudnutí účinnosti novej právnej úpravy analogické ustanovenie § 77 Civilného sporového poriadku).

Právna veta:

Podľa ust. § 91 ods. 2 OSP pri nerozlučnom spoločenstve účastníkov konania sa uplatňuje zásada jednomyselnosti. Preto úkony jedného z nich platia aj pre ostatných (zo zákona). K dôležitým dispozitívnym úkonom (ktorými sú zmena návrhu, späťvzatie návrhu a uzavretie zmluvy) zákon však výslovne vyžaduje jednomyselný konsenzus a to prejav vôle formou súhlasu všetkých účastníkov konania vystupujúcich na jednej strane. Z toho dôvodu ak štyria z piatich dedičov prejavili vôľu nepokračovať v konaní (ktorej zodpovedá, posudzujúc uvedené podanie dedičov podľa obsahu, späťvzatie žaloby) a jedna dedička (ktorá v konaní už vystupovala ako účastníčka konania, keďže bola súčasne účastníčkou predmetných hmotno-právnych úkonov, t. j. zmluvy o pôžičke i zmluvy o zriadení záložného práva) na podanej žalobe trvala, z dôvodu nenaplnenia jednomyselného konsenzu všetkých účastníkov konania na strane žalujúcej (všetkých právnych nástupcov poručiťky), ako nerozlučných spoločníkov, nemohlo dôjsť k platnému procesnému úkonu späťvzatie žaloby niektorými z nich.

Ak je potrebný k späťvzatiu žaloby súhlas všetkých nerozlučných spoločníkov a späťvzatie učinili len niektorí (ako tomu bolo v danom prípade) súd k takémuto ich úkonu neprihliada. Súd prvého stupňa preto postupoval nesprávne, keď nekonal so všetkými účastníkmi konania na strane žalujúcej (t. j. so všetkými právnymi nástupcami poručiťky), keďže k platnému späťvzatiu žaloby vo vzťahu k štyrom účastníkom nerozlučného spoločenstva (ktorí oznámili súdu prvého stupňa, že na podanej žalobe netrujú) nedošlo. Je potrebné uviesť, že žiaden z dedičov poručiťky dedičstvo neodmietol, v dôsledku čoho všetkým dedičom ostalo zachované právne nástupníctvo v súvislosti s prejednávanou žalobou o neplatnosť zmluvy uzavretej poručiťkou (na uvedené nemá vplyv vzdanie sa dedičov výplatku zo svojich dedičských podielov v konaní o dedičstve).

Právna oblasť: Občianske právo hmotné, Občianske právo procesné

Právny inštitút: Nerozlučné spoločenstvo účastníkov konania, solidárny záväzok, dedenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 99/1963 Zb. – § 91 ods. 2 (do 30. 6. 2016)
160/2005 Z. z. – § 77 (od 1. 7. 2016)
pre ČR: 99/1963 Sb. – § 91 odst. 2

12. Neprimeraná dĺžka trestného konania, v ktorom sa obžalovaný vzdal práva odvolania

Rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 4139/2013 zo dňa 17. 12. 2014

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky rieši zaujímavý problém vzťahu neprimeranej dĺžky trestného konania zakončeného odsudzujúcim rozsudkom s uloženým trestom a následným vzdaním sa odvolania zo strany obžalovaného so záverom o nemožnosti uplatnení nároku na zadosťučinenie v peniazoch z dôvodu neprimeranej dĺžky trestného konania. Rozhodnutie bolo občianskoprávnym a obchodným kolégiom Najvyššieho súdu Českej republiky schválené na publikáciu v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, kde bolo uverejnené pod Rc 45/2015.

Proti rozhodnutiu bola podaná ústavná sťažnosť, ktorú Ústavný súd Českej republiky odmietol uznesením zo dňa 29. októbra 2015.

Právna veta:

Ak sa obžalovaný vzdá odvolania proti odsudzujúcemu rozsudku, ktorým mu bol uložený trest podľa Trestného zákona, má sa za to, že je so stanoveným druhom trestu a jeho výmerou uzročený, a to aj z hľadiska kompenzácie neprimeranej dĺžky trestného konania a nemôže sa z dôvodu neprimeranej dĺžky trestného konania domáhať ešte zadosťučinenia v peniazoch.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Náhrada škody – škoda spôsobená rozhodnutím štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym postupom

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 514/2003 Z. z. – § 9
pre ČR: 82/1998 Sb. – § 31a odst. 1, 2, 40/2009 Sb. – § 39 odst. 3

13. K prechodu aktívnej legitímácie na nového správcu bytového domu v konaní o vymáhaní nedoplatkov

Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 278/2014 zo dňa 4. 11. 2015

Anotácia:

Najvyšší súd SR sa v predkladanom rozhodnutí striktne vymedzil voči rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave, ktorý podľa názoru Najvyššieho súdu SR nesprávne vyhodnotil otázku procesného nástupníctva pri zániku právneho vzťahu medzi pôvodným správcou a vlastníkami bytov a nebytových priestorov v dome. Krajský súd v Trnave totiž vyslovil názor, že zánik uvedeného právneho vzťahu nemá vplyv na povinnosti, ktoré vznikli vlastníkom bytov a nebytových priestorov počas trvania zmluvy uzatvorenej s predchádzajúcim správcou.

Najvyšší súd SR s vyššie uvedeným názorom Krajského súdu v Trnave nesúhlasil a uviedol, že zánik právneho vzťahu medzi pôvodným správcou a vlastníkami bytov a nebytových priestorov v dome jednoznačne spôsobuje aj prechod všetkých práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy o výkone správy na nového správcu. S ohľadom na uvedené je zjavné, že v prípade konaní, ktoré za účelom vymoženého nedoplatkov úhrad za plnenia a nedoplatkov úhrad preddavkov do fondu prevádzky údržby a opráv inicioval ešte predchádzajúci správca, musí v zmysle ustanovenia § 92 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku dôjsť aj k prechodu aktívnej legitímácie na nového správcu.

Právna veta:

Podľa ustanovenia § 8a ods. 3 zákona o vlastníctve bytov dňom skončenia správy domu prechádzajú všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmlúv, ktoré súvisia so správou domu a ktoré boli uzatvorené v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, alebo zo zmlúv uzavretých na základe rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome na nového správcu alebo na spoločenstvo.

Podľa odvolacieho súdu zmena správcu domu nemá vplyv na právne vzťahy predchádzajúceho správcu a vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ktoré súvisia so žalobnými nárokmi voči vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome za existencie trvania zmluvy o výkone správy bytového domu. Dovolací súd poukazuje na cit. ust. § 8a ods. 3 zákona o vlastníctve bytov, z ktorého vyplýva, že záver odvolacieho súdu nie je správny, vzhľadom k tomu, že dňom skončenia správy domu žalobkyňou prešli všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o výkone správy, ktorá bola uzatvorená v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, na nového správcu.

Medzi takéto povinnosti patrí v zmysle ust. § 8b ods. 2 písm. e) zákona o vlastníctve bytov aj povinnosť sledovať úhrady za plnenia a úhrady preddavkov do fondu prevádzky údržby a opráv od vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a vymáhať vzniknuté nedoplatky. Keďže žalobkyňa stratila postavenie správcu, stratila aj aktívnu legitímáciu v predmetnom konaní, pričom aktívne legitimovaným na vymáhanie vzniknutých nedoplatkov, ktoré sú predmetom konania je nový správca.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Vlastníctvo bytov a nebytových priestorov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 182/1993 Z. z. – § 8a ods. 3, § 8b ods. 1, § 8b ods. 2 písm. e)
99/1963 Zb. – § 92 ods. 2 (do 30. 6. 2016)
160/2015 Z. z. – § 80 (od 1. 7. 2016)

14. Výpoveď príslušníka polície k spáchanému priestupku na úseku cestnej premávky vs. navrhovanie vykonania ďalších dôkazov

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Sžd 11/2014 zo dňa 27. 10. 2015

Anotácia:

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím uložil žalobcovi za porušenie povinnosti ustanovenej v § 3 ods. 2 písm. b) s poukazom na ustanovenie § 137 ods. 2 písm. o) a § 11 ods. 2 zákona o cestnej premávke, ktoré spočíva v neuposlúchnutí pokynu vyplývajúceho z vodorovnej dopravnej značky „V 1a“ a predchádzal motorové vozidlá v mieste, kde sa to nesmie, pričom bezdôvodne jazdil po električkovom koľajovom páse, za čo bol uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. j) zákona o priestupkoch, pokutu vo výške 70 eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dva mesiace.

Právna veta:

Výpoveď príslušníka polície je dôkaz ako ktorýkoľvek iný, nemá ani väčšiu ani menšiu procesnú váhu, než ktorýkoľvek iný dôkaz. Ak je vykonaný riadnym procesným spôsobom – v súlade so zákonom a jeho obsah nie je v rozpore s inými tvrdeniami preukazujúcimi ako ku skutku došlo, nie je možné ho spochybňovať iba preto, že príslušník polície voči podozrivému z priestupku zakročuje ako prvý a je v zásade v jeho záujme usvedčiť priestupcu zo spáchania priestupku. Až v prípade, ak je inými dôkazmi preukázané neobjektívne a prípadne zaujaté tvrdenie príslušníka polície o ním dokumentovanom skutku, je potrebné v súlade so zákonom o priestupkoch a správnym poriadkom zadávať a vykonať ďalšie dôkazy.

Zároveň nie je namieste požiadavka žalobcu na navrhovanie ďalších dôkazov o jeho vine, napríklad dôkazom pochádzajúcim z technického prostriedku (kamery, nahrávacieho, či iného záznamového zariadenia), pretože ak niet pochybností o akomkoľvek dôkaze, bez ohľadu na to, z akého zdroja pochádza a ak bol zadovážený a vykonaný zákonným spôsobom, nie je nutné k nemu priradovať ďalšie dôkazy. Iba v prípade pochybností je nevyhnutné zadávať ďalšie dôkazy na preukázanie skutkového stavu.

Právna oblasť: Správne právo, priestupkové právo, doprava

Právny inštitút: Pojem priestupku, sankcie, priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 372/1990 Zb. – § 2 ods. 1, § 11 ods. 1 a ods. 2, § 22 ods. 1 písm. j)
8/2009 Z. z. – § 1, § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, § 3 ods. 2 písm. b), § 11 ods. 2,
§ 137 ods. 2 písm. o)

15. K zníženiu náhrady trov právneho zastúpenia v súvislosti s podávaním tzv. formulárových žalôb

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/152/2015 zo dňa 28. 5. 2015

Anotácia:

Rozhodnutie Krajského súdu Bratislava je zaujímavé predovšetkým z hľadiska sledovania trendu, ktorý (pri analogickej právnej úprave) nastal v masovom meradle v susednej Českej republike. Krajský súd Bratislava sa v rozhodnutí vyjadril k praxi, v ktorej advokát zastupuje žalobcu v mnohých typovo podobných právne relatívne jednoduchých sporoch. Najčastejšie ide o právnickú osobu (typicky dopravný podnik, dodávateľ energií apod.), ktorá vymáha veľký počet druhovo podobných pohľadávok, pri vymáhaní ktorých si advokát vystačí s používaním štandardizovaných postupov a v podaniach mení len konkrétne údaje podľa dlžníka a dlžnej čiastky.

Krajský súd Bratislava vyslovil názor, že v uvedených prípadoch je v poriadku náhradu trov právneho zastúpenia znížiť, nie je však možné pristúpiť k úplnému nepriznaniu trov, pretože toto by bolo popretím základných zásad pre hradenie trov právneho zastúpenia procesne úspešného účastníka konania. Pre úplnosť je potrebné dodať, že v Českej republike viedol vývoj rozhodovacej činnosti súdov ohľadom (ne)priznávania trov právneho zastúpenia v analogických prípadoch až k zmenám príslušnej právnej úpravy a aktuálne sa v prípade tzv. formulárových žalôb v súlade s prijatými novelami priznáva v podstate len symbolická náhrada trov právneho zastúpenia.

Právna veta:

Z rozhodovacej činnosti je i odvolaciemu súdu známe, že pohľadávky obdobné predmetu tohto konania sa uplatňujú hromadne, pričom žalobcu zastupuje totožný advokát, ktorého písomné podania na súd – návrhy – sú vo všetkých prípadoch z hľadiska právnej argumentácie rovnaké, k zmene dochádza len v označení značky veci žalobcu, mena a adresy žalovaného, dňa kedy došlo k porušeniu Prepravného poriadku MHD v Bratislave a čísla linky, pričom skutková stránka veci je štandardná, predmet sporu po právnej stránke tiež nie je zložitý a teda vyžadujúci si náročnú prípravu najmä s ohľadom na preštudovanie iných s vecou súvisiacich predpisov. Z uvedených dôvodov preto zníženiu náhrady trov konania, resp. ich nepriznanie v celej uplatňovanej výške neodporuje dobrým mravom, keď cieľom súdneho konania v predmetnej veci je vymoženie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi a nemôže tu prevažovať záujem na vedení konania z hľadiska odmeny advokáta.

V prejednávanej veci trovy konania prevyšujú pohľadávku viac ako 1-násobne a sú preto voči pohľadávke neprimerané. Správne preto postupoval súd prvého stupňa, keď v zmysle § 150 ods. 2 OSP náhradu trov konania znížil, avšak rozhodol vecne nesprávne, keď právnomu zástupcovi žalobcu nepriznal žiadnu náhradu trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby, ktoré právny zástupca žalobcu vykonal (prevzatie a príprava zastúpenia, žaloba). Súdom priznaná náhrada trov konania iba za súdny poplatok 16,50 eur je nedostatočná, nakoľko vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu je možné náhradu trov konania znížiť, ale nie je na mieste náhradu trov právneho zastúpenia nepriznať vôbec.

Je totiž potrebné prisvedčiť tvrdeniu žalobcu v podanom odvolaní, že ako účastník sa mohol v konaní dať nepochybne zastúpiť zástupcom z radov advokátov, ktorého si sám zvolil, keď oprávnenie zvoliť si zástupcu, upravené v § 24 a § 25 OSP je právom zaručeným v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR a jeho zmyslom je poskytnúť procesným právam a povinnosťiam účastníka konania kvalifikovanú ochranu.

Právna oblasť: Občianske právo procesné

Právny inštitút: Trovy konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 99/1963 Zb. – § 150 ods. 2 (do 30. 6. 2016),
160/2015 Z. z. – § 257 (od 1. 7. 2016)

pre ČR: 99/1963 Sb. – § 150